

TAMMELAN KUNTA

OSAVUOSIKATSAUS

2025Q1

1.1.-31.3.2025

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä	3
1 KUNNAN TALOUDEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.3.2025	4
1.1 Talous	4
1.2 Verorahoitus	8
1.3 Valtionosuudet	8
1.4 Rahoituslaskelma	8
1.5 Toimintaympäristö	9
2 TALOUDEN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN	11
2.1 Kunnanjohtaja	11
2.2 Hallinto- ja kehittämispalvelut	11
2.3 Sivistyspalvelut	13
2.4 Tekniset palvelut	15
3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	18
Liite 1 Hämeen elinvoimakatsaus, Tammelan kunta	19
Liite 2 Tammelan elinvoimakatsaus	21
Liite 3 Väestön ennakkotilasto	22

Tiivistelmä

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on kahden miljoonan euron suuruinen. Investoinnit ovat yhteensä 4,9 miljoonaa euroa.

Tammelan kunnan investointitaso on ollut historiallisen korkea. Uusi yhtenäiskouluinvestointi on ollut mittava, 16 miljoonan euron hanke. Vuoden 2025 investointiohjelmaan on varattu yhtenäiskoululle 2,7 miljoonaa euroa. Koulutoiminta alkoi uudessa yhtenäiskoulussa tammikuussa 2025.

Muilta osin investointitaso pyrittiin talousarvion valmisteluvaiheessa tuomaan Tammelan kunnan perinteiselle investointien määrän tasolle. Investointiesityksiä on porrastettu tuleville vuosille ja tarkastettu eri esitysten toteuttamisjärjestystä. Pyrkimyksenä oli hakea tasapainoa toteutettaville hankkeille ja varmistaa strategiaamme mukaista ennakoivaa taloussuunnittelua.

Tulevan ja tulevien vuosien taloussuunnittelussa on painotettu tarkkuutta, sillä korkean investointitason lisäksi esimerkiksi TE-uudistuksen myötä kunnille tulevien kustannusten tai valtakunnan päätöksenteon vaikutukset kuntien talouteen eivät vielä kaikilta osin ole tarkasti tiedossa.

Tammelan kunnalla on lainaa yhteensä noin 14,8 miljoonaa euroa (2 538 euroa / asukas). Kaikki laina on pitkäaikaista lainaa, lyhytaikaista lainaa ei tällä hetkellä ole kunnalla lainkaan.

Tammelan kunnan asuin- ja teollisuustontit on päätetty asettaa –75 % hinnoitteluun vuoden 2025 ajaksi.

1 KUNNAN TALOUDEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.3.2025

1.1 Talous

Kunnan menot ja tulot eivät toteudu tasaisesti vuoden aikana esim. kunnan myöntämien avustusten ajankohdat ja verotulojen tilitysajankohdat painottuvat tiettyihin ajankohtiin, mikä saattaa aiheuttaa kausivaihtelua kunnan talouden toteutumiseen. Ensimmäisen vuosineljänneksen talouden toteutumistiedot eivät sen johdosta ennakoiki koko talousarviovuoden lopullista talouden toteutumisen tilannetta.

Toimintatuotot

Toimintatuottoja on kertynyt maaliskuun loppuun mennessä noin 1,0 milj. euroa eli noin 26,7 % talousarviosta. Vuonna 2024 vastaavana ajankohtana kertymä oli noin 0,98 milj. euroa eli noin 28,6 % vuoden 2024 talousarviosta.

Toimintakulut

Toimintakulujen toteutuma oli noin 4,7 milj. euroa eli noin 23,5 % talousarviosta. Vuonna 2024 vastaavana ajankohtana toimintakulujen toteutuma oli noin 4,6 milj. euroa, joka oli noin 24,2 % talousarviosta. Toimintakulut ovat kasvaneet viime vuoteen verrattuna noin 60 000 euroa.

Henkilöstökulujen toteutuma oli noin 2,8 milj. euroa eli 23,9 %. Viime vuonna vastaavana ajankohtana henkilöstökulujen toteutuma oli noin 2,7 milj. euroa eli 23,8 %.

Varsinaiset palkkakulut ilman henkilösivukuluja olivat maaliskuun 2025 lopussa noin 2,3 milj. euroa, joka oli noin 0,1 milj. euroa viime vuotta enemmän. Henkilösivukulujen toteutuma vuonna 2025 oli noin 0,55 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 0,53 milj. euroa vastaavana ajankohtana.

Palvelujen ostojen toteutuma oli noin 1,07 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 1,2 milj. euroa. Palvelujen ostot vähenivät noin 0,13 milj. euroa viime vuoteen verrattuna.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat noin 0,56 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana kulut olivat noin 0,59 milj. euroa, joten kulut pienenevät noin 30 000 euroa viime vuoteen verrattuna.

Avustuksia on maksettu noin 0,16 milj. euroa ja vuonna 0,08 milj. euroa, joten avustuksia on maksettu noin 0,08 milj. euroa enemmän viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Muut toimintakulut noin 0,08 milj. euroa (vuonna 2024 0,07 milj. euroa) ovat lähinnä vuokrakuluja ja muita kuluja.

Toimintakate

Toimintakate on noin 3,70 milj. euroa (vuonna 2024 noin 3,65 milj. euroa). Toimintakate on noin 0,05 milj. euroa edellistä vuotta suurempi.

Verotulot

Verotuloja on tilitetty maaliskuun loppuun mennessä noin 3,49 milj. euroa, joka on noin 0,16 milj. euroa viime vuotta enemmän. Kaiken kaikkiaan verotulojen toteutuma on noin 24,7 % talousarviosta.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia on tilitetty yhteensä noin 1,15 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana valtionosuudet olivat noin 1,17 milj. euroa.

Vuosikate

Rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen vuosikate on noin 0,8 milj. euroa, kuten myös viime vuonna vastaavana ajankohtana.

Tammi-maaliskuun 2025 tulos

Maaliskuussa 2025 tilikauden tulos oli noin 0,37 milj. euroa. Edellisenä vuotena vastaavana ajankohtana tilikauden tulos oli noin 0,4 milj. euroa.

TULOSLASKELMA 1.1. – 31.3.2025

<i>Ulkoiset</i>	TP 2024	TA 2025	TOT 2025Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 748 446	1 433 490	310 567	21,7 %
Maksutuotot	154 363	98 550	16 080	16,3 %
Tuet ja avustukset	373 043	228 000	148 537	65,1 %
Muut toimintatuotot	2 191 665	1 964 560	520 983	26,5 %
Toimintatuotot yhteensä	4 467 517	3 724 600	996 167	26,7 %
Valmistus omaan käyttöön	69 985	35 000	0	0,0 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-11 716 622	-11 782 014	-2 815 315	23,9 %
Palvelujen ostot	-5 191 407	-5 285 844	-1 074 819	20,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 050 943	-1 914 718	-560 232	29,3 %
Avustukset	-699 078	-687 600	-161 671	23,5 %
Muut toimintakulut	-370 920	-297 360	-79 623	26,8 %
Toimintakulut yhteensä	-20 028 970	-19 967 536	-4 691 660	23,5 %
TOIMINTAKATE	-15 491 468	-16 207 936	-3 695 493	22,8 %
Verotulot	13 857 574	14 140 142	3 490 025	24,7 %
Valtionosuudet	4 427 206	4 499 022	1 147 326	25,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 514	1 500	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	68 323	58 000	2 149	3,7 %
Korkokulut	-357 234	-480 000	-144 135	30,0 %
Muut rahoituskulut	-2 232	0	-85	-100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-289 629	-420 500	-142 071	33,8 %
VUOSIKATE	2 503 682	2 010 728	799 787	39,8 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 841 646	-2 121 054	-462 502	21,8 %
Satunnaiset kulut	-1 784 597	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-1 122 561	-110 326	337 284	-305,7 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	117 114	111 326	27 831	25,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 005 447	1 000	365 116	36 511,5 %

Ulkoiset / sisäiset	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 845 691	3 556 737	876 863	24,70 %
Maksutuotot	154 363	98 550	16 080	16,30 %
Tuet ja avustukset	373 043	228 000	148 537	65,10 %
Muut toimintatuotot	3 241 652	2 867 661	747 749	26,10 %
Toimintatuotot yhteensä	7 614 750	6 750 948	1 789 229	26,50 %
Valmistus omaan käyttöön	69 985	35 000	0	0,00 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-11 716 622	-11 782 014	-2 815 315	23,90 %
Palvelujen ostot	-7 274 667	-7 398 372	-1 638 326	22,10 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 064 928	-1 925 434	-563 022	29,20 %
Avustukset	-699 078	-687 600	-161 671	23,50 %
Muut toimintakulut	-1 420 907	-1 200 464	-306 389	25,50 %
Toimintakulut yhteensä	-23 176 202	-22 993 884	-5 484 723	23,90 %
TOIMINTAKATE	-15 491 468	-16 207 936	3 695 493	22,80 %
Verotulot	13 857 574	14 140 142	3 490 025	24,70 %
Valtionosuudet	4 427 206	4 499 022	1 147 326	25,50 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 514	1 500	0	0,00 %
Muut rahoitustuotot	89 703	79 381	2 149	2,70 %
Korkokulut	-357 234	-480 000	-144 135	30,00 %
Muut rahoituskulut	-23 613	-21 381	-85	0,40 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-289 629	-420 500	-142 071	33,80 %
VUOSIKATE	2 503 682	2 010 728	799 787	39,80 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 841 646	-2 121 054	-462 502	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 841 646	-2 121 054	-462 502	21,80 %
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät	-1 784 597	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-1 122 561	-110 326	337 284	-305,70 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	117 114	111 326	27 831	25,00 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 005 447	1 000	365 115	36 511,5 %

1.2 Verorahoitus

Verotulojen toteuma tammi-maaliskuulta oli noin 3,5 miljoonaa euroa, joka oli noin 24,7 % koko vuoden arviosta. Yhteisöveroja kertyi tammi-maaliskuussa noin 0,4 miljoonaa euroa, ollen noin 37,9 prosenttia koko vuoden talousarviosta. Kunnallisverojen toteuma oli noin 3,0 milj. euroa, ollen noin 27,1 prosenttia koko vuoden arviosta. Kiinteistöveroja kertyi noin 0,1 milj. euroa, joka oli noin 5,7 % kokovuoden arviosta.

Verot	TP 2024	TA 2025	TOT 2025Q1	Erotus	Toteuma %
Kunnallisvero	10 786 724	11 104 142	3 009 253	8 094 889	27,1 %
Kiinteistövero	2 086 607	2 082 000	118 779	1 963 221	5,7 %
Yhteisövero	984 243	954 000	361 993	592 007	37,9 %
Verotulot yhteensä	13 857 574	14 140 142	3 490 025	10 650 117	24,7 %

1.3 Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat toteutuneet tammi-maaliskuussa 2025 lähes talousarvion mukaisina. Valtionosuuksia on tilitetty alkuvuoden aikana yhteensä noin 1,15 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana valtionosuudet olivat noin 1,17 milj. euroa.

Valtionosuudet	TP 2024	TA 2025	TOT 2025Q1	Erotus	Toteuma %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 872 871	5 341 400	1 333 863	4 007 537	25,0 %
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 534 670	-1 530 790	-363 660	-1 167 130	23,8 %
Verotulomenetysten kompensatio	1 089 005	688 412	177 123	511 289	25,7 %
Valtionosuudet yhteensä	4 427 206	4 499 022	1 147 326	3 351 696	25,5 %

1.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmassa investointimenoja on kirjattu noin 2,1 milj. euroa, kun viime vuonna vastaavana ajankohtana niitä oli kirjattu noin 3,3 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja oli lyhennetty noin 0,3 milj. euroa. Uusia pitkäaikaisia lainoja on nostettu 8,0 milj. euroa tammi-maaliskuun 2025 aikana.

1.5 Toimintaympäristö

Työllisyys

Kanta-Häme

Hämeen liiton ylläpitämän Elinvoimakatsauksen (maaliskuu 2025) mukaan talous- ja työmarkkinatilanne on jatkunut heikkona Kanta-Hämeessä. Maaliskuussa 2025 maakunnan työttömyysaste oli 10,9 %, joka oli prosenttiyksikön korkeampi kuin vuosi sitten vastaavana ajankohdana. Erityisesti nuorten asema oli heikentynyt työmarkkinoilla. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli noussut 15,4 %:iin, mikä oli 2,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuosi sitten.

Pitkäaikaistyöttömyys on jatkanut kasvua Kanta-Hämeessä. Vähintään vuoden työttömänä olleiden määrä oli kasvanut lähes neljänneksen. Maaliskuun lopussa pitkäaikaistyöttömiä oli Kanta-Hämeessä 2 810 henkilöä.

Lähde: Hämeen liitto, Elinvoimakatsaus, maaliskuu 2025

Hämeen ELY-keskusalue

ELY-keskuksen ylläpitämän työllisyyskatsauksen (maaliskuu 2025) mukaan Hämeen ELY-keskusalueen kuntien työllisyyspalveluissa oli maaliskuun lopussa 22 223 työtöntä työnhakijaa, mikä on 2 326 enemmän (+12 %) kuin vuotta aikaisemmin. Kokoaikaisesti lomautettuja työnhakijoista oli 2 145 eli 583 edellisvuotta vähemmän (-21 %).

Nuoria alle 25-vuotiaita oli maaliskuun lopussa työttömänä 2 563 ja kasvua vuodentakaisesta on 450 (+21 %). Pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 7 754, mikä on 1 469 edellisvuotta enemmän (+23 %).

Tammelan kunnassa oli työttömänä työnhakijana yhteensä 218 henkilöä maaliskuun 2025 lopussa, kun vuotta aiemmin työttömänä oli 206 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Tammelassa 8,1 %, Hämeen ELY-alueella 13 % ja koko maassa 11,8 %.

Tammelassa oli maaliskuun 2025 lopussa nuoria alle 25-vuotiaita työttömänä 15 henkilöä ja yli 50-vuotiaita 101 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömiä oli 72 henkilöä ja avoimia työpaikkoja 107 kappaletta.

Lähde: ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, maaliskuu 2025

Väestö

Alla olevassa kuvassa on kuvattu Kanta-Hämeen väkiluvun kehitys vuoden aikana:

Lähde: Hämeen liitto, Väestökatsaus, maaliskuu 2025

Tammelan kunnan väkiluku on edelleen hieman pienentynyt. Maaliskuussa 2025 Tammelassa oli 5 816 asukasta. Alkuvuoden aikana Tammelassa on syntynyt 14 lasta.

Yritykset

Vuoden 2024 lopussa Tammelassa oli yhteensä 563 yritystä ja helmikuun 2025 lopussa 560 yritystä. Alkuvuoden 2025 aikana Tammelassa aloitti 13 yritystä ja lopetti 6 yritystä.

2 TALOUDEN TOTEUTUMINEN TOIMIALOITTAIN

2.1 Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja johtaa kuntaa toimialojen kautta ja toimialajohtajat raportoivat kunnanjohtajalle. Kunnanjohtajan suorassa ohjauksessa on elinvoimatyö, henkilöstöhallinto, HyTe-työ, kulttuuri- ja viestintä, markkinointi ja niiden työntekijät raportoivat suoraan kunnanjohtajalle. Talousarvion 2025 tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta, jonka jalkautusta on jatkettu myös muilta osin.

Tammelan kunnan edunvalvontatavoitteet hyväksyttiin kunnanhallituksen kokouksessa 20.1.2025 § 6. Listaus toimitettiin maakuntaliitolle. Tarkoituksena on parantaa maakuntaliiton mahdollisuuksia tukea kuntien tavoitteiden toteutumista.

Kunnan viestintästrategia hyväksyttiin kunnanhallituksen kokouksessa 3.2.2025 § 22. Viestinnän teemat ja painopisteet on työstetty Tammelan kunnan kuntastrategian ja kunnan vahvuuksien mukaisesti.

Seudun kuntien yhteinen elinkeinopoliittinen ohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 2. Seudun yhteisen elinkeinopoliittisen ohjelman tarkoitus on seutukunnallisesta näkökulmasta katsottuna edistää seudullista elinkeinopoliittikkaa, yhteistyötä elinkeinoelämän tueksi, varmistaa nykyisten yritysten toimintaedellytyksiä ja työpaikkojen säilymistä sekä edistää mahdollisuuksia saavuttaa lisää yrityksiä ja työpaikkoja seudulle.

Tammelan kunnan uusi elinvoimaohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 31.3.2025 § 11. Tammelan kunnan elinvoimaohjelma käsittelee laajasti kunnan omia tavoitteita ja toimenpiteitä kunnan elinvoiman edistämiseksi ja kehittämiseksi.

Kunnanvaltuuston 31.5.2021 kokouksessa on jätetty Yritysmuoniteinen kunta –valtuustoaloite käsiteltiin kunnanvaltuuston kokouksessa 31.3.2025 § 14. Esittelytekstissä esitetty selostus hyväksyttiin vastauksena valtuustoaloitteeseen ja todettiin valtuustoaloite loppuun käsitellyksi.

2.2 Hallinto- ja kehittämisspalvelut

Hallinto- ja kehittämisspalvelut vastaavat hallinnosta, taloudesta, työllisyydenhoidosta, ICT-palveluista, vanhustyön hankkeesta, kotouttamistyöstä ja asiakaspalvelupisteestä kuntalaisille.

Huhtikuussa 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit.

Työllisyyden osalta TE-keskuksilla on päävastuu työllisyystyössä ja raportointikaudella jatkettiin työllisyyden osalta yhteistyötä TyöHämeen kuntien kanssa. TyöHäme -työllisyysalueen muodostavat Hämeenlinnan kaupunki, Forssan kaupunki, Hattulan kunta, Humppilan kunta, Jokioisten kunta, Tammelan kunta ja Ypäjän kunta. Tammelan kunta on mm. osallistunut Kanta-Hämeen TYM-verkoston johtoryhmän kokoukseen ja TyöHämeen ohjausryhmän kokouksiin, joita on järjestetty säännöllisesti noin kahden viikon välein.

Talous

Toimintatuotot tammi-maaliskuun osalta olivat noin 13 700 euroa ja ne toteutuvat noin 11,3 % verrattuna koko vuoden talousarvioon. Talousarviossa olevat toimintatuotot koostuvat mm. osakkeiden myynnistä, tonttien myynnistä, työllistämistukituloista, kuntouttavan tuen korvauksista ja valtion korvauksista. Toimintakulujen toteuma tammi-maaliskuulta on noin 0,8 miljoonaa euroa, joka on 23,8 % talousarviossa arvioidusta koko vuoden toteumasta.

TULOSLASKELMA 1.1. – 31.3.2025 – Hallinto- ja kehittämisspalvelut

(ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	227 133	78 510	10 567	13,5 %
Tuet ja avustukset	122 554	41 000	3 143	7,7 %
Muut toimintatuotot	26 007	1 595	12	0,7 %
Toimintatuotot yhteensä	375 693	121 105	13 722	11,3 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 455 551	-1 377 623	-296 541	21,5 %
Palvelujen ostot	-1 513 250	-1 812 885	-412 404	22,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 232	-31 050	-12 974	41,8 %
Avustukset	-257 616	-292 000	-114 500	39,2 %
Muut toimintakulut	-106 671	-18 858	-3 958	21,0 %
Toimintakulut yhteensä	-3 369 319	-3 532 416	-840 378	23,8 %
TOIMINTAKATE	-2 993 626	-3 411 311	-826 656	24,2 %
VUOSIKATE	-2 993 626	-3 411 311	-826 656	24,2 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 551	-17 104	-89	0,5 %
Satunnaiset kulut	-1 784 597			
TILIKAUDEN TULOS	-4 781 774	-3 428 415	-826 745	24,1 %
Poistoeron lisäys tai vähennys				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 781 774	-3 428 415	-826 745	24,1 %

(sisäinen ja ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	625 323	531 317	158 787	29,9 %
Tuet ja avustukset	122 554	41 000	3 143	7,7 %
Muut toimintatuotot	26 007	1 595	12	0,7 %
Toimintatuotot yhteensä	773 883	573 912	161 942	28,2 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 455 551	-1 377 623	-296 541	21,5 %
Palvelujen ostot	-1 571 787	-1 880 437	-433 460	23,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 232	-31 050	-12 974	41,8 %
Avustukset	-257 616	-292 000	-114 500	39,2 %
Muut toimintakulut	-177 573	-75 780	-17 656	23,3 %
Toimintakulut yhteensä	-3 498 758	-3 656 890	-875 133	23,9 %
TOIMINTAKATE	-2 724 874	-3 082 978	-713 191	23,1 %
VUOSIKATE	-2 724 874	-3 082 978	-713 191	23,1 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 551	-17 104	-89	0,5 %
Satunnaiset kulut	-1 784 597			
TILIKAUDEN TULOS	-4 513 022	-3 100 082	-713 280	23,0 %
Poistoeron lisäys tai vähennys				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 513 022	-3 100 082	-713 280	23,0 %

2.3 Sivistyspalvelut

Uusi yhtenäiskoulu Harmonia on otettu käyttöön.

Myllykylän koulun toiminnan päättymisen on edennyt suunnitelman mukaan. Tällä hetkellä valmistaudutaan muuttoon ja koulun päättymiseen.

Tavoitteena oleva yhtenäisen toimintakulttuurin toteuttaminen ProVaka ja ProKoulu-toimintamallilla on käynnissä kaikissa päiväkodeissa ja kouluissa suunnitelman mukaisesti. Toimintamallin alkuvaiheessa on toteutettu arvokeskustelut ja yhteisten toimintaohjeiden laadintaa. Toimintamalli on selkiyttänyt ja yhtenäistänyt kasvatuksen ja koulutuksen yhteisiä toimintatapoja koko Tammelan alueella.

Varhaiskasvatuksen opettajan rekrytointi ja koulutuksen edistäminen ovat onnistuneet suunnitellusti. Useampi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja opiskelee varhaiskasvatuksen opettajaksi. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu varhaiskasvatuksen laadun arviointi valtakunnallisen laadunarviointimittarin avulla. Arvioinnit jatkuvat edelleen säännöllisesti. Lisäksi toteutettuja toiminnan järjestämisen arviointeja ovat asiakastytyväisyyskysely ja tuen vaikuttavuuden arviointi.

Tulokset ovat olleet hyviä. Tammitarhan päiväkodin luontoliikuntapihan rakentaminen on edennyt viimeistelyvaiheeseen. Pihaan on lisätty ulkoliikuntatelineitä ja lasten peliareena. Kevään aikana viimeistelyvaiheessa tehdään lasten luontopiha. Pihaan on saatu aidatulle alueelle lisää liikkumatilaa sekä auringon- ja tuulensuojaa. Päiväkotia on auki ympäri vuoden. Varhaiskasvatukseen osallistumisprosentti on korkea: 3-6-vuotiailla 98 prosenttia, 2-vuotiailla 74 prosenttia ja 1-vuotiailla 42 prosenttia. Tällä hetkellä varhaiskasvatukseen haetaan yhä pienempiä lapsia.

Lapsiystävällinen kunta mallissa on edetty uuden koordinaatioryhmän ja pienemmän ryhmän (työrukkasen) kanssa toimintasuunnitelman mukaisesti. Lapsen oikeuksia on tehty tutummaksi kuntatasoisesti. Myös osallisuusagentit edistävät lasten ja nuorten osallisuutta ja kuulemista arjessa.

Kirjastopalvelut on aloittanut työn kunnallisen lukutaitostrategian laatimiseksi. On perustettu lukutaitoryhmä, jonka tehtävänä on aluksi kartoittaa lukutaidon tilanne Tammelassa ja sen jälkeen laatia tavoitteet lukutaidon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Nuorisopalvelut on neuvotellut etsivän nuorisotyön tuottamisesta Fokka säätiön kanssa. Sopimuksesta käydään neuvotteluja kevään aikana.

TULOSLASKELMA 1.1. – 31.3.2025 – Sivistystoimi

(ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	254 766	280 610	67 398	24,0 %
Maksutuotot	92 519	30 350	10 392	34,2 %
Tuet ja avustukset	224 862	142 000	145 394	102,4 %
Muut toimintatuotot	73 110	77 400	5 252	6,8 %
Toimintatuotot yhteensä	645 257	530 360	228 436	43,1 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-8 236 922	-8 305 776	-2 005 447	24,1 %
Palvelujen ostot	-1 990 216	-1 848 145	-370 535	20,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-315 235	-360 283	-69 500	19,3 %
Avustukset	-201 511	-195 600	-47 170	24,1 %
Muut toimintakulut	-102 774	-110 492	-26 721	24,2 %
Toimintakulut yhteensä	-10 846 658	-10 820 296	-2 519 373	23,3 %
TOIMINTAKATE	-10 201 401	-10 289 936	-2 290 937	22,3 %
VUOSIKATE	-10 201 401	-10 289 936	-2 290 937	22,3 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 512	-116 407	-21 846	18,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-10 306 913	-10 406 343	-2 312 783	22,2 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 306 913	-10 406 343	-2 312 783	22,2 %

(sisäinen ja ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	254 934	280 610	67 398	24,0 %
Maksutuotot	92 519	30 350	10 392	34,2 %
Tuet ja avustukset	224 862	142 000	145 394	102,4 %
Muut toimintatuotot	82 186	77 400	5 252	6,8 %
Toimintatuotot yhteensä	654 501	530 360	228 436	43,1 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-8 236 922	-8 305 776	-2 005 447	24,1 %
Palvelujen ostot	-3 518 816	-3 350 185	-768 120	22,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-315 235	-360 283	-69 500	19,3 %
Avustukset	-201 511	-195 600	-47 170	24,1 %
Muut toimintakulut	-977 052	-902 976	-225 500	25,0 %
Toimintakulut yhteensä	-13 249 536	-13 114 820	-3 115 737	23,8 %
TOIMINTAKATE	-12 595 034	-12 584 460	-2 887 301	22,9 %
VUOSIKATE	-12 595 034	-12 584 460	-2 887 301	22,9 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 512	-116 407	-21 846	18,8 %
TILIKAUDEN TULOS	-12 700 547	-12 700 867	-2 909 147	22,9 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	0			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-12 700 547	-12 700 867	-2 909 147	22,9 %

2.4 Tekniset palvelut

Rantapuiston osalta on käynnissä suunnitelmien hyväksyttäminen ja karsiminen talousarvion investointiosaa vastaavaksi. Suunnitelmaa laaditaan nyt toteutusvaihetta varten. Maanmittaus-toimituksen arvioidaan toteutuvan kevään 2025 aikana.

Uuden yhtenäiskoulun rakentaminen on edennyt aikataulussa. Rakennus valmistui suunnitel-lusti vuoden 2024 loppuun ja piha-alueen työt ovat nyt käynnissä. Kokonaisuuden valmistumi-nen ajoittuu vuoden 2025 syksyyn. Uuteen koulurakennukseen valmistunut kunnan keskuskeit-tiö on otettu käyttöön ja toimintoja kehitetään ja hiotaan kevään 2025 kokemuksen pohjalta.

Liikuntahalliin, Tammi Areenaan, on hankittu robottitekniikkaa salin puhdistukseen. Palaute tästä on ollut positiivista

Kaukjärven teollisuusalueella on toteutunut yksi tonttikauppa sekä toinen on valmistelussa.

Papinsillan uuden asuinalueen kaavoitustyöt ovat käynnistyneet suunnitellusti. Alueen rakenta-misen valmistelu on edennyt koko alueen pohjatutkimuksien muodossa.

Seudullisen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun toiminta on alkanut vuoden 2025 alusta uuden henkilöstön turvin. Vastaanotto kuntalaisten taholta on ollut myönteistä. Tammelan kunnan uusittu rakennusjärjestys on myös hyväksytty käyttöön.

Vesihuollon osalta on toimintavarmuuden turvaamista koskeva hanke käynnissä. Hankkeen tavoitteena on vesihuollon turvaaminen koko Tammelan alueelle ja toimintatapojen mahdollinen yhtenäistäminen. Liesjärven puhdistamon purkutyöt ovat päättyneet ja vedenottamon purkua voidaan suunnitella vasta kun Forssan Vesihuoltoliikelaitos saa oman uuden ottamonsa käyttöön.

TULOSLASKELMA 1.1. – 31.3.2025 – Tekninen toimi

(ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 266 548	1 074 370	232 602	21,7 %
Maksutuotot	61 844	68 200	5 688	8,3 %
Tuet ja avustukset	25 627	45 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	2 092 549	1 885 565	515 719	27,4 %
Toimintatuotot yhteensä	3 446 567	3 073 135	754 009	24,5 %
Valmistus omaan käyttöön	69 985	35 000	0	0,0 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2 024 150	-2 098 615	-513 326	24,5 %
Palvelujen ostot	-1 687 941	-1 624 814	-291 880	18,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 699 475	-1 523 385	-477 758	31,4 %
Avustukset	-239 952	-200 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-161 474	-168 010	-48 944	29,1 %
Toimintakulut yhteensä	-5 812 993	-5 614 824	-1 331 909	23,7 %
TOIMINTAKATE	-2 296 441	-2 506 689	-577 900	23,1 %
VUOSIKATE	-2 296 441	-2 506 689	-577 900	23,1 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 732 583	-1 987 543	-440 568	22,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 029 024	-4 494 232	-1 018 468	22,7 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	117 114	111 326	27 831	25,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 911 910	-4 382 906	-990 637	22,6 %

(sisäinen ja ulkoinen)	TP 2024	TA 2025	TOT 2025 Q1	Käyttö %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 965 434	2 744 810	650 678	23,7 %
Maksutuotot	61 844	68 200	5 688	8,3 %
Tuet ja avustukset	25 627	45 000	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	3 133 460	2 788 666	742 485	26,6 %
Toimintatuotot yhteensä	6 186 365	5 646 676	1 398 852	24,8 %
Valmistus omaan käyttöön	69 985	35 000	0	0,0 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-2 024 150	-2 098 615	-513 326	24,5 %
Palvelujen ostot	-2 184 064	-2 167 750	-436 746	20,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 713 460	-1 534 101	-480 548	31,3 %
Avustukset	-239 952	-200 000	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-266 283	-221 708	-63 233	28,5 %
Toimintakulut yhteensä	-6 427 909	-6 222 174	-1 493 853	24,0 %
TOIMINTAKATE	-171 559	-540 498	-95 001	17,6 %
VUOSIKATE	-171 559	-540 498	-95 001	17,6 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset pois-				
tot	-1 732 583	-1 987 543	-440 568	22,2 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 904 142	-2 528 041	-535 569	21,2 %
Poistoeron lisäys tai vähennys	117 114	111 326	27 831	25,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 787 028	-2 416 715	-507 738	21,0 %

3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2025 investointeihin on varattu yhteensä noin 4,9 miljoonaa euroa ja niiden toteutuma oli n. 2,1 milj. euroa maaliskuussa 2025. Vuoden 2025 merkittävimmät investoinnit ovat Johdintien hallin, Yhtenäiskoulun ja Kunnantalon investoinnit.

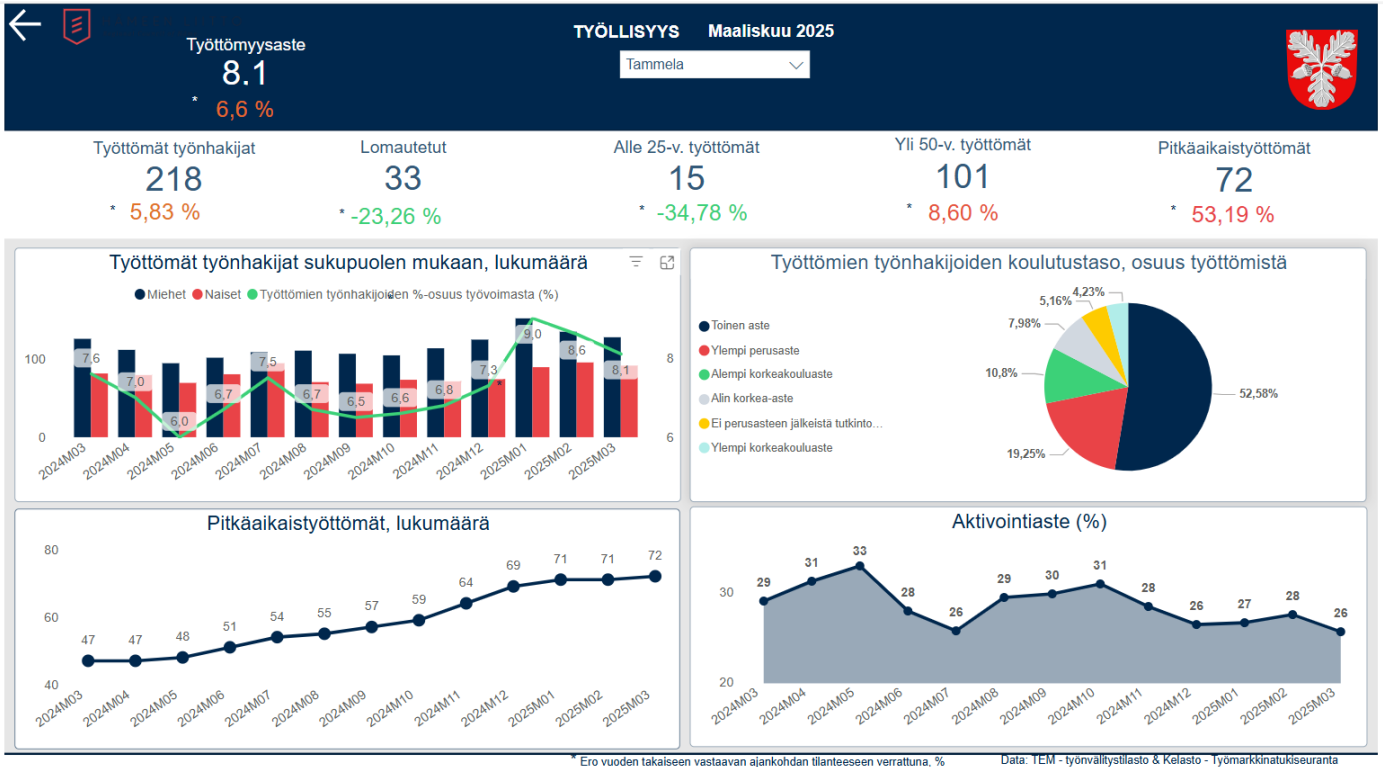
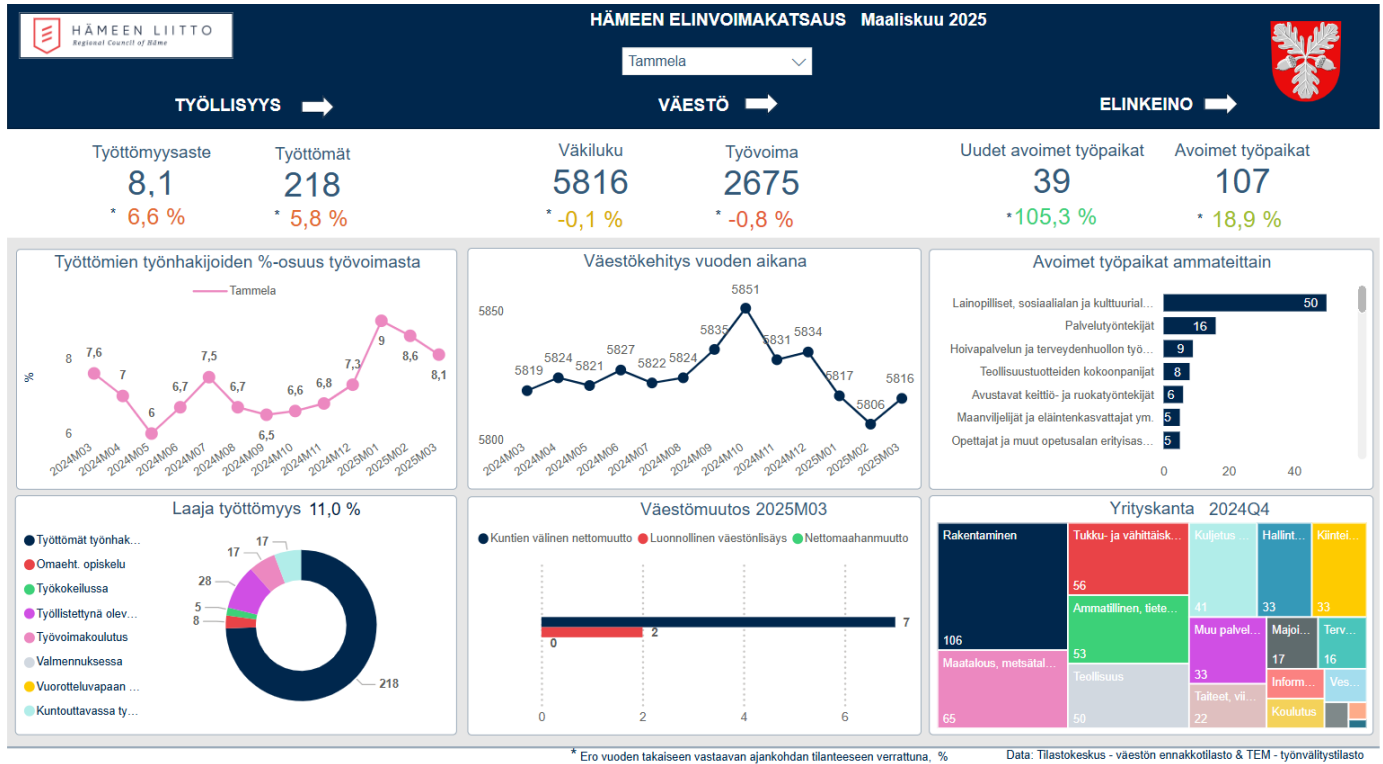
	TA 2025	TOTEUMA 2025	TOTEUMA/ ENNUSTE	TOTEUMA/SELITE
HALLINTO- JA KEHITTÄMISPALVELUT				
Maa-alueet	-70 000	-150 138	80 138	Käyttöomaisuuden myynti
Hallinnon hankekohtaiset	-67 000	0	-67 000	Verkkosivu-uudistus Sähköinen arkisto Sähköinen luottamushenkilörekisteri
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
	-236 437	-32 128	-204 309	Yhtenäiskoulun luukkien varustus, Taikatassun, Portaan ja Riihivalkaman hankinnat, Traktorimönkijä
TEKNINENLAUKUNTA				
Irtaimisto	-25 000	-22 551	-2 449	Pakettiauto
Yhdyskuntarakentaminen hankekohtaiset	-320 000	0	-320 000	Ojajärventien oikaisu, Rantapuisto Papinketo
Yhdyskuntarakentaminen	-180 000	0	-180 000	Liikenneväylien rakentaminen, kaivovateiden päällystäminen
Muu yhdyskuntarakentaminen	-80 000	0	-80 000	Puistot, tievalaistus, tieviitat ja Mantaalin uimaranta
Talonrakentaminen hankekohtaiset	-2 800 000	-1 850 489	-949 511	Johdintien halli, yhtenäiskoulu
Muu rakentaminen	-1 005 000	-9 697	-995 303	Kunnantalon, Teuron koulu, Mantaalin, Päiväkotien, Tammitorppien ja -kartanon, vuokratalojen, Norrrentien kiinteistöjen, liikuntakeskusten investoinnit
VESILAITOS				
Papinketo	-35 000	0	-35 000	
Vesilaitos muut	-60 000	0	-60 000	
Viemärlaitos muut	-20 000	-50	-19 950	
Investoinnit netto	-4 898 437	-2 065 053	-2 833 384	

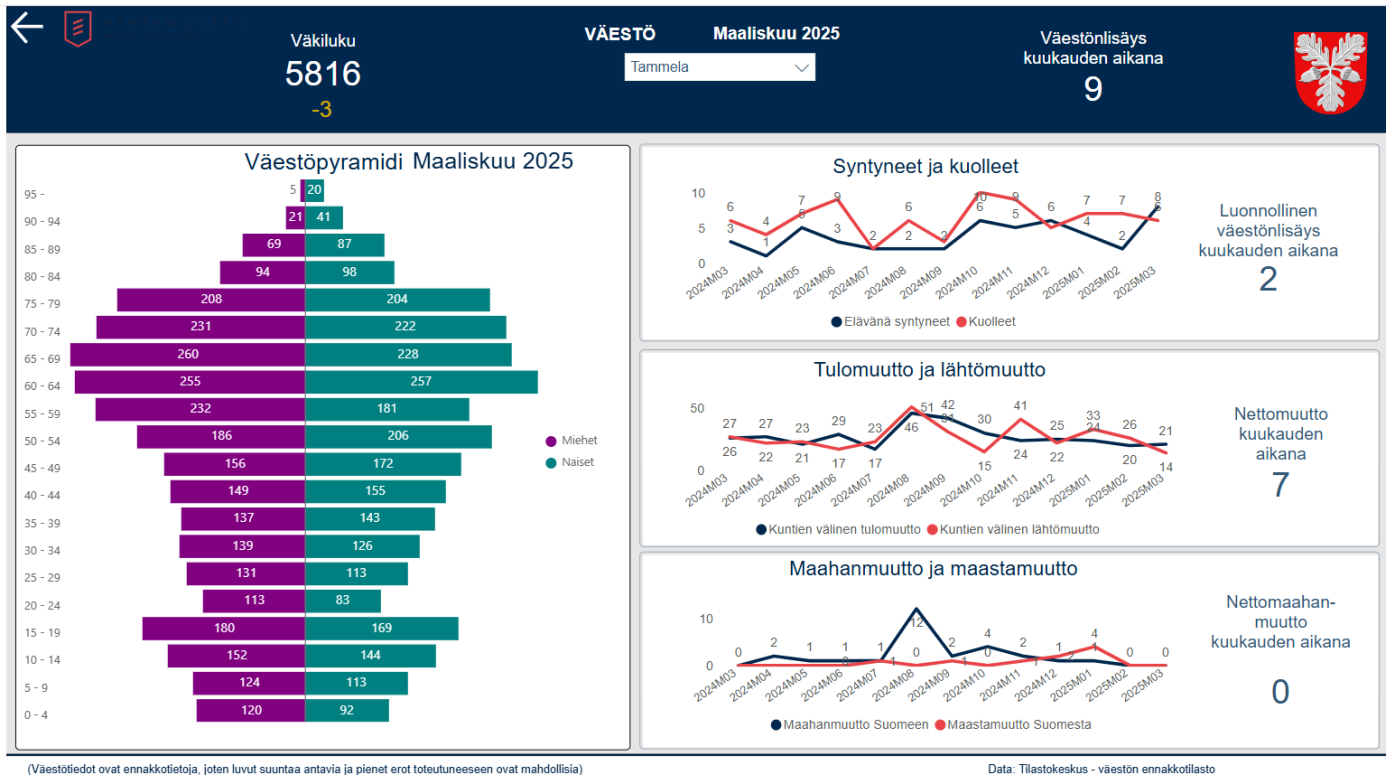

TAMMELA

www.tammela.fi

Liite 1. Hämeen elinvoimakatsaus, Tammelan kunta

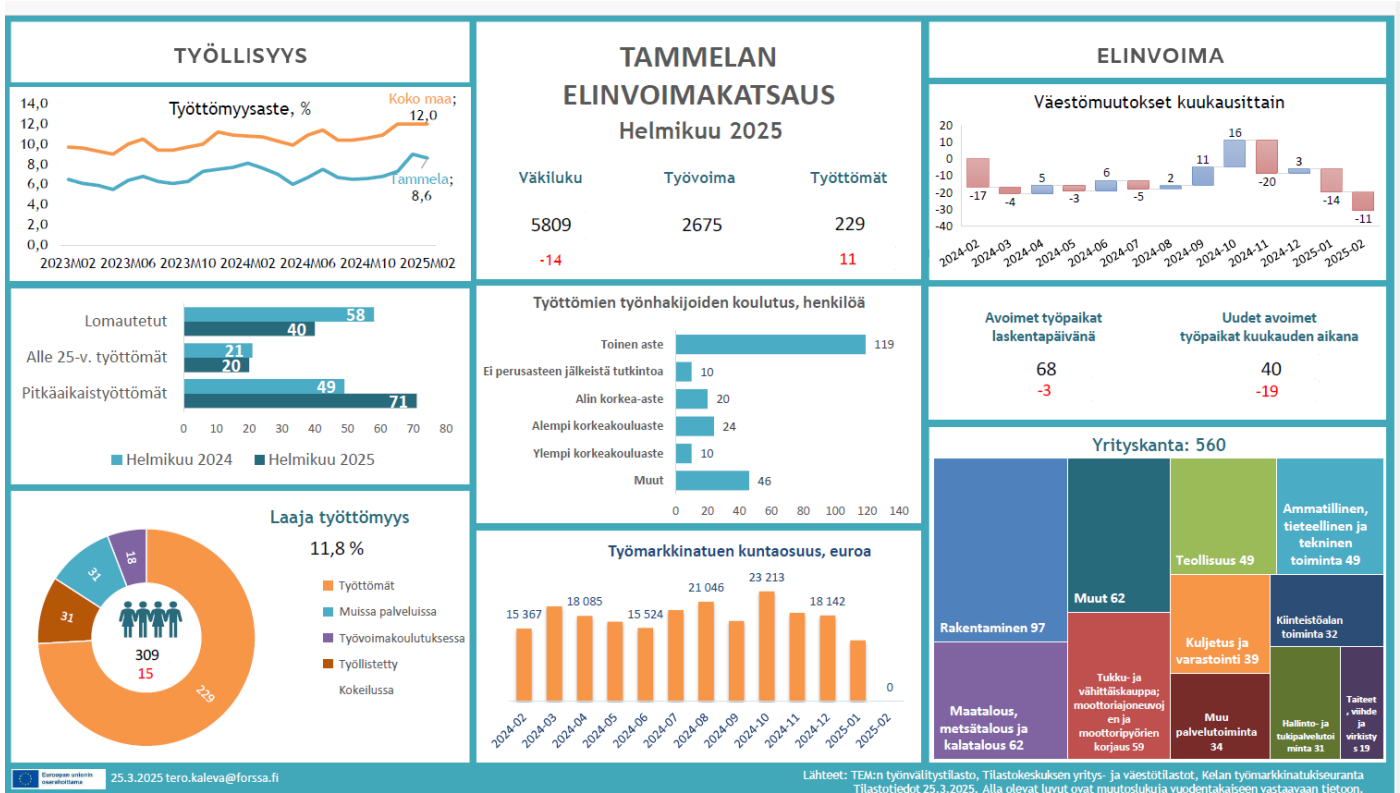

Lähde: Hämeen liitto, Hämeen elinvoimakatsaus, Tammelan kunta, Maaliskuu 2025

Liite 2. Tammelan elinvoimakatsaus

Lähde: Forssan kaupunki / Tero Kaleva, Tammelan elinvoimakatsaus, 25.3.2025

Liite 3. Väestön ennakkotilasto

Tammela vuosi 2025	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen netto-muutto	Kunnan sisäinen muutto
Tammikuu	4	7	-3	24	33	-9	20
Helmikuu	2	7	-5	20	26	-6	14
Maaliskuu	8	6	2	21	14	7	15

Tammela vuosi 2025	Maahanmuutto Suomeen	Maahanmuutto Suomeen Pohjoismaista	Maahanmuutto Suomeen EU-maista	Maastamuutto Suomesta	Maastamuutto Suomesta Pohjoismaihin	Maastamuutto Suomesta EU-maihin	Netto-maahanmuutto	Kokonaisnettomuutto
Tammikuu	1	0	1	4	0	0	-3	-12
Helmikuu	0	0	0	0	0	0	0	-6
Maaliskuu	0	0	0	0	0	0	0	7

Tammela vuosi 2025	Solmitut avioliitot	Avioerot	Väestönlisäys	Väkiluvun korjaus	Kokonaismuutos	Väkiluku
Tammikuu	0	0	-15	0	-15	5817
Helmikuu	2	1	-11	0	-11	5806
Maaliskuu	1	1	9	1	10	5816

Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto, maaliskuu 2025

